

τῆδε κάκεισε ἐπὶ τοῦ τοιοῦτου κύκλου καλλιτεχνικὰ ἀντικείμενα, πολλῶ μᾶλλον θέλουσιν ἀνευρεθῆ τοιαῦτα ἐπὶ τοῦ χώρου κυρίως ἐκείνου, ὁ ὁποῖος τοσοῦτον ἐν τῇ ἀπωτάτῃ ἀρχαιότητι ἔδρασιν.

Ἐκακίστη πολλάκις σφοδρῶς καὶ διατελεῖ ἔτι κακιζόμενος ὁ καθ' ἡμᾶς πολιτισμός, ὅτι ὁσημέραι προάγει βυθιζόμενος εἰς τὸν χαμαίζηλον ὕλισμόν, εἰς τὰ ἀτέρμονα τοῦ ὁποῖου βάθη ἐμπαγείς θέλει ἀποπνιγῆ καὶ κατ' ἀκολουθίαν μεταπέσει εἰς τὴν ἀρχέγονον πάλιν ἀγριότητα. Καὶ ὁμως μεθ' ὅλους τοὺς φόβους τούτους τῶν ἀπαισιοδόξων δὲν διαλείπουν ἀτραπαί, αἵτινες διαυλακοῦσαι τὸ φαινόμενον τοῦτο ὀμιχλῶδες στερέωμα παρουσιάζουσιν ἐργάτας ἀνευδότης εἰς τὰ ἄνω νεύοντας καὶ παντοιοτρόπως πειρωμένους νὰ λυθῶσιν ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρωπωλέθρων ὕλιστικῶν δεσμῶν. Μία τῶν ἀνθρωπιστικῶν τούτων ἐνασχολήσεων εἶνε καὶ ἡ σοφὴ καὶ ἐνδελεχὴς ἀνερεύνησις τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς πορείας τοῦ καθ' ἡμᾶς πολιτισμοῦ διὰ τῆς ἀνευρέσεως καὶ ἐπιστημονικῆς ταξινομήσεως τῶν τεκμηρίων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα καθιστῶσιν ἀναμφίλεκτον τὴν ἐξέλιξιν αὐτοῦ. Ἦδη ὡς διὰ σάλπιγγος Ἀρχαγγέλου ζητοῦσι τοιοῦτοι πνευματέμφοροι τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ σκαπανεῖς τὴν ἐκ τῶν προαιωνίων τάφων ἀνάστασιν ἐκείνων, οἵτινες ἐπρωταγωνίστησαν ἐν τῷ μακρῷ καὶ ἀπειρομόχθῳ σταδίῳ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ. Ὅταν ἡ τοιαύτη ἀναστατικὴ σάλπιγξ γείνη δυνατὸν νὰ ἠγγήσῃ, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ ἐπιστημονικὴ τάξις καὶ ὀρθὴ παιδείσις, καὶ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐκείνου, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου θεοὶ ποτε καὶ ἡμίθεοι ἐν μεγαλοουργοῖς βήμασιν ἐβάδισαν ὅταν εὐδοκίησῃ τέλος ὁ Ὑψίστος νὰ ἐπιδαφιλεύσῃ τὰς εὐλογίας αὐτοῦ καὶ εἰς τὴν ἔτι ὄρσαν ἡν καὶ καταδεδιωγμένην πατρίδα τῆς θεᾶς Εὐρώπης Κρήτην, ἐξ ἧς καὶ ἡ ἡπειρος οὕτως, Εὐρώπη, ἀπεκλήθη, καὶ ἐν ἡ ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος κριτῆς ἐν τῷ ἄλλῳ κόσμῳ καὶ Κρόνου κατὰ Πίνδαρον πάρεδρος ὁ Ῥαδάμανθυς αὐτῆς ἐκαθέστη ὅταν λέγωμεν τῇ θεᾷ συνάρσει συντελεσθῆ τοῦτο, τότε ἐκθαμβος ὁ κόσμος θέλει ἰδεῖ διὰ τῶν μετ' ἐπιστασίας ἐμβριθοῦς ἀνασκαφῶν τοῦ παρθένου ἔτι ἐδάφους αὐτῆς, ὁποῖας ὑπηρεσίας ἀνέκαθεν εἰς τὸν ἀνθρωπισμὸν προσήνεγκεν ἡ γενέτειρα τοῦ Διός, ἡ πατρίς τῶν ἐν Ἄδου κριτῶν Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς καὶ ὑπερεκατόμυπολις Κρήτη, ὁποῖα καὶ ὅποσα προμυκηναῖα ἔτι εὐρήματα θέλουσιν ἀναφανῆ ἐκ τοῦ μυστηριώδους κατὰ πολλοὺς λόγους ἐδάφους ἐκείνου. Καὶ ἤδη ὁμως, καὶ ἐν τοιαύτῃ τῆς πανοδύτου χώρας καταδρομῇ καὶ καταστάσει, διεξάγονται ἀπὸ τινῶν μινῶν πάλιν περισπούδαστοι ἀρχαιοδιφικαὶ ἔρευναι ὑπὸ ἐπιστημονικοῦ ἱερομύστου, τοῦ προσφιλοῦς εἰς τοὺς Κρήτας Ἀλμπερ, στρεφόμεναι νῦν κυρίως ἐπὶ

τοῦ προμυκηναίου ἐδάφους, τοῦ ἀριοπελασγικοῦ ἢ ἔτεοκρητικοῦ, τῶν παμπρώτων τουτέστιν ἐκείνων τῆς νήσου οἰκιστῶν, ὧν οἱ ἐπίγονοι Ἐτεοκρητες αὐτεκαλοῦντο ἐν σχέσει πρὸς τοὺς μετὰ τὰ Τρωϊκὰ ἐπιήλυδας. Ἦδη ὁ δεινὸς οὗτος ἐξεταστὴς τῶν κατὰ Κρήτην ἀρχαιοτήτων ἐντολῇ καὶ δαπάναις τοῦ Ἀμερικανικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου ἐξέλεξε πρὸς τοῦτο, δι' οὓς λόγους αὐτὸς οἶδεν, ἐν τῷ παρόντι τὸν μεταξὺ τῆς ὀρεινῆς κοιλάδος τῶν Καμαρῶν, κατὰ τὰς μεσημβρινὰς τῆς Ἰδης ὑπωρείας, καὶ τῆς ἀρχῆς τῶν Δικταίων ὀρέων χώρον. Περὶ ταύτην τὴν γραμμὴν ὡς περὶ ἄξονα στρέφονται ἤδη αἱ ἐργασίαι αὐτοῦ, ἐπεκτείνονται ἄρα αὐταὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτοῦ, περιλαμβάνουσαι τὸν ἐκ τῆς Κνωσοῦ πρὸς Β, τῆς Γόρτυνος πρὸς Ν, τῆς Ἰδης πρὸς Δ καὶ τῆς Δίκτης πρὸς Α κύκλον. Ἀπὸ διαφορῶν τῆς περιφερείας ταύτης μερῶν, τῶν μεταξὺ πολεων Ἰνάτου καὶ Λύκτου, τῶν Βόρων, τῆς Φαιστοῦ καὶ Λεβῆνος οὐ μόνον ποικίλα βιοτικά εὐρήματα, κειμήλια σπουδαιότατα εἰς τὸ πολῦτιμον ἐγγῶριον Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον συγκομιζονται, καθὼ καταγγέλλοντα πολιτισμὸν πολὺ ἤδη τοῦ Θηραϊκοῦ καὶ Μυκηναίου πρωϊμώτερον, εἰς δισχίλια καὶ ἐπέκεινα ἔτη π.Χ. ἀνερχόμενον, τὸν Προμυκηναῖον ὑπ' ἡμῶν ἀποκληθέντα, τὸν Ἀριοπελασγικὸν τουτέστιν ἢ καὶ Ἐτεοκρητικόν, ἀλλὰ καὶ πόλεις τέως ἄγνωστοι μετὰ νεκροπόλεων μετὰ τάφων ἐν σχήμασι κυψελῶν καὶ κτερισμάτων παμπαλαίων καὶ ἄλλων πάλιν λίθων ἐν προφοινικικοῖς γράμμασιν ἐνεπιγράφων καὶ ποικίλων ἄλλων ἀντικειμένων ἀνακαλύπτονται. Οὕτως ἡ περίπυστος νῆσος ὁσημέραι διανοίγει τὰς πρὸ πάσης ἐλληνικῆς χώρας τοῦ πρωϊμώτερου ἐν πᾶσιν ἀνθρωπίνου πολιτισμοῦ δέλτους αὐτῆς, καὶ ταύτας ἐν τοιαύτῃ ἀντιθέσει πρὸς τὴν νῦν γυμνότητα καὶ σκληρὰν καὶ ἀπάνθρωπον αὐτῆς κακοδαιμονίαν!

Τῆ 23 Αὐγούστου 1894.

B. ΨΙΛΑΚΗΣ

KIMON ANDREADHS¹

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

K'.

Παρήλθεν ἡ μεσημβρία ὥραίας φθινοπωρινῆς ἡμέρας. Εἶχε περατωθῆ τὸ πρόγευμα εἰς τὸ ἐκπαιδευτήριον τοῦ Φαίδωνος καὶ ὄλοι οἱ συμμαθηταὶ του ἐξεχύθησαν εἰς τὸν κήπον.

Τοὺς ἠκολούθησε καὶ αὐτός ὄχι διὰ νὰ παίξῃ, ὄχι διὰ νὰ γελάσῃ, νὰ πηδήσῃ, νὰ χαρῆ.

Ἀπὸ ἡμερῶν συνεῖχε τὴν ψυχὴν του στυγνὴ μελαγχολία. Ποτὲ ὁ πατέρας του δὲν τὸν εἶχε λησμονήσει ἔτσι τόσαις μέραις, ὅπου τὸν καρτερεῖ, χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ νάρχεται. Κι' ὅσο κι' ἂν κἀν καρτέρῃ στὴ σιδερένια τὴν ὀξόπορτα, ὅσο κι' ἂν περιμένῃ νὰ τὸν ἰδῇ νὰ προβάλλῃ ἀπὸ τῆ γωνιά τοῦ δρόμου,

αἱ ἀνευρεθεῖσαι ἐν τῇ ἀκροπόλει τοῦ ἐν Σικελίᾳ Σελινοῦντος τρεῖς μετόπαι (Φεβρ. 1892) καὶ τὴν Εὐρώπην παριστῶσαι ἐπὶ τοῦ Ταύρου Διὸς φερομένην καὶ πέδιλα φέρουσα καὶ ἴχνη ζωγραφικῆς, ἀποτελοῦσι σπουδαιότατον εἶδημα τῶν ἀρχαῖων ἔργων τῆς ἐλληνικῆς γλυπτικῆς. Πασιγνώστοι δὲ αἱ σχέσεις τῆς Κρήτης μετὰ τῆς Σικελίας ἐπὶ Μίνως, Δαίδαλου, Εὐρώπης καὶ τοῦ Σικανοῦ βασιλέως Κοκκάλου.

¹ Ἴδε σελίδα 338.

ὅπως πάντα τὸν καλὸ τοῦ τὸν πατέρα, τίποτα. Νὰ πῆγε τάχα στὴ ἀδερφοῦλα τοῦ στοῦ Ἀρσάκειο; Ἀλλὰ ποιὸς νὰ τοῦ τὸ πῆ; ποιὸν νὰ στείλῃ νὰ μᾶθῃ; Ἄν παρακαλέσῃ τὸν ἐπιστάτη νὰ πάῃ νὰ ἰδῇ, θὰ τὸ ἀποπάρῃ πάλι στῆς βρυσιαῖς τὸ κακόμοιρο, γιατί δὲν ἔχει τίποτα νὰ τὸν γλυκκίνη κάπου κάπου, μὲ κανένα μπαξῆσι σὰν τὰ πλουσιόπαιδα.

Καὶ ἔκυπτε τὴν κεφαλὴν, βαδίζων βραδέως, μὲ τὰς χεῖρας βυθισμένας εἰς τὰ κενὰ θυλάκια τοῦ ἱματιδίου τοῦ καὶ μὲ τὴν ψυχὴν σπαρασσομένην ἀπὸ τὰς ἀλγεινὰς σκέψεις, αἱ ὁποῖαι τὸν ἐπολιόρκουν.

Ἄλλ' ἐπέδρασεν ἐπ' αὐτοῦ μετ' ὀλίγον ἡ φαιδρότης τῆς ὥραίας ἐκείνης ἡμέρας· καὶ μὲ τὰς αἰφρηθίας ἐπαναστάσεις τῆς ἐλπίδος, τὸσον φυσικὰς καὶ συνήθεις εἰς τὸ ἔαρ τῆς ζωῆς, ἀποκατέστη αἰθρία ἐν τῇ ψυχῇ του.

— Σήμερα, εἶπε, κάτι μοῦ λείει μέσα μου πῶς θὰ τὸν ἰδῶ· τέτοια μέρα χωρὶς ἄλλο δὲν θὰ τὴν ἀφήσῃ ὁ γλυκὸς μου ὁ πατέρας· σὲ λίγο θὰ τὸν ἰδῶ, νὰ προβάλῃ, ἀκουμπώντας στοῦ μπαστουῦνι τοῦ, καὶ χαμογελώντας ἀπὸ μακριὰ στοῦ παιδί του.

ὑπὸ τὸ κράτος τῆς γλυκειᾶς αὐτῆς ἐλπίδος, κρατῶν δι' ἀμφοτέρων τῶν χειρῶν, ὡς οἱ ἐγκαθειρμένοι τὰς σιδηρᾶς ῥάβδους τῆς κιγκλιδωτῆς θύρας προσέβλεπεν ἀτενῶς εἰς τὴν ὁδόν.

Αἰφνης ὁ ἐκκωφωτικὸς θόρυβος ἐκ τῶν φαιδρῶν παιγνίων, τῶν γελῶτων καὶ τῶν ἀσμάτων τῶν συμμαθητῶν τοῦ ἐκόπη ἀποτόμως καὶ νεκρικῇ σιγῇ ἐπηκολούθησε.

Ἐστράφη ἐκπληκτος διὰ νὰ ἰδῇ τὸ αἷτιον τοῦ παραδόξου φαινομένου.

Ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὸν κῆπον χωρῶν κατ' εὐθείαν πρὸς αὐτόν.

Καὶ μὲ ὕφος ἐν τῷ ὁποίῳ διαφαίνεται ὁ βαθὺς οἶκτος πρὸς τὸ ταλαίπωρον παιδίον.

— Πάρε, τῷ εἶπε, παιδί μου, αὐτὸ τὸ γράμμα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρσάκειο, ἐνδύσου γλήγωρα καὶ πήγαινε νὰ πάρῃς τὴν ἀδελφὴ σου νὰ πάτε στὸν πατέρα σας· εἶναι ὀλίγο ἄρρωστος καὶ θὰ τοῦ κάνει καλὸ νὰ ἴδῃ τὰ παιδιὰ του. Ἐστειλα τὸν ἐπιστάτη, γιὰ ὅ,τι χρειασθῆ, ἀμα μὲ εἰδοποίησαν· δὲν θὰ τοῦ λείψῃ τίποτα, παιδί μου.

— Ἀχ! Τί καινούργια δυστυχία μᾶς βρῆκε, κύριε διευθυντά; Τί ἔπαθε ὁ πατέρας μας;

Ὁχρότης θανάτου ἐπεχύθη ἐπὶ τῆς παιδικῆς μορφῆς τοῦ καὶ τὰ δάκρυα ἀνέβλυσαν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ ἀκράτητα. Ἡ πρόοψις καταστροφῆς ἀνεπανορθώτου παρέστη ἀμέσως ἐνώπιόν του. Ὁσφραίνονται τὸσον ἀσφαλῶς τὴν προσέγγισιν τῆς συμφορᾶς οἱ ἐξοικειωμένοι πρὸς τὰς στυγνὰς ἐπισκέψεις τῆς!

Καὶ ὁ διευθυντὴς σπαραχθεὶς ὑπὸ τῆς ὀδύνης τῆς τρυφερᾶς ἐκείνης ὑπάρξεως προσεπάθει νὰ τὸν πρᾶνῃ.

— Μπα, πῶς τρομάζεις ἔτσι, παιδί μου! δὲν εἶναι μεγάλο πρᾶγμα, θὰ ἰδῆς· εἶναι μία νέα προσβολὴ ἀποπληξίας, ἀλήθεια, ἀλλὰ θὰ γιατρευτῇ ὁ πατέρας σου· κάμε θάρρος γιὰ τὴ μικρὴ τὴν ἀδερφή σου.

Ἄλλὰ τοῦ ταλαίπωρου παιδίου τὸ στῆθος ὡγ-

κοῦτο εἰς λυγμούς, οἱ ὁποῖοι ἐξερρήγνυντο ἀκράτητοι καὶ τὰ δάκρυα καυστικὰ ἐξηκολούθουν ῥέοντα ἐπὶ τοῦ παιδικοῦ προσώπου τοῦ, ἐνῶ προσεπάθει ἐν σπουδῇ νὰ ἐνδυθῇ.

Μετ' ὀλίγην ὥραν τὰ δύο παιδιά κατάκοπα ἐξητλημένα, εἰσήρχοντο εἰς τὴν ρυπαρὰν, τὴν δυσώδη αὐλήν, ἀποτελοῦσαν συνοικισμὸν ὀλόκληρον ἡμεροβίων, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἦτο ὁ οἰκίσκος τοῦ πατρὸς των.

Γυναῖκες καὶ παιδιά συνωθούντο ἐπὶ τῶν ὀλίγων βαθμίδων τῆς ἐξωτερικῆς ζυλίνης κλίμακος.

Καὶ ὁ θάλαμος αὐτὸς ἦτο πλήρης γυναικῶν τῆς συνοικίας, αἵτινες φιλάνθρωποι εἶχον προστρέξει ἐκεῖ ἀπὸ τῆς προτεραίας. Ἀλλὰ τὸ πᾶν ἦτο σύγχυσις καὶ κυκῶν καὶ θόρυβος εἰς τὴν ἀκανόνιστον ἐκείνην βοήθειαν.

Ἦρκεσεν εἰς τὸν Φαίδωνα καὶ τὴν Θάλειαν ὁ συνωστισμὸς ἐκείνος διὰ νὰ ἐνοήσουν ὅτι καταστροφή ἀμετάκλητος ἐπεκρέματο ἐπ' αὐτῶν, ὅτι νέα ἐρείπια θὰ περιβάλλουν τὴν ὑπαρξίν των.

Καὶ ἀντλοῦντα δύναμιν ἐκ τοῦ τρόμου τῶν ἐπροσπάθουν νὰ ἀνοίξουν δρόμον διὰ μέσου τοῦ συνωστισμοῦ ἐκείνου, νὰ φθάσουν μέχρι τῆς κλίνης τοῦ πατρὸς των.

Τὰ εἶδεν ὁ ἰατρός καὶ ἐν συντριβῇ ψυχῆς τὰ ἔλαβεν ἀπὸ τῶν χειρῶν.

Καὶ ἐνῶ προσεπάθει νὰ τὰ ἐνθαρρύνῃ, εἶπεν χαμηλῇ τῇ φωνῇ εἰς τὰς ἐκεῖ συνωθουμένας γυναῖκας.

Κάμετε ὀλίγο τόπο· ἀνοίξτε λίγο. Ὁ δυστυχημένους αὐτὸς δὲν ἔχει πλεῖα ἀνάγκη ἀπὸ τίποτα. Ἀφήστε τὰ παιδιά νὰ ἰδοῦν ἡσυχὰ τελευταία φορὰ τὸν πατέρα τους.

Καὶ ἐρρίφθησαν ἐπ' αὐτοῦ θρηνοῦντα, μὲ λόγους ἀσυναρτήτους συγκεκριμένους.

Πατέρα, δὲν μᾶς μιλάς, γλυκὲ πατέρα; Ἀχ! Δὲ λὲς δυὸ λογάκια στὰ παιδιὰ σου; Πές μας πῶς δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃς. Ἀχ, πές μας πῶς δὲν θὰ σὲ χάσουμε, γλυκὲ πατέρα.

Ἀλλὰ δὲν ἐπεφύλαττε ὁ Θεὸς εἰς τὸν Κίμωνα αὐτὴν τὴν εὐτυχίαν. Τοὺς λόγους τῆς στοργῆς τοῦ, τὰς ὑστάτας εὐλογίας τοῦ δὲν εἶχον τὴν παραμυθίαν νὰ ἀκούσουν τὰ τέκνα του.

Ἄναρθροι ἦχοι, συριστικοί, ὡς ῥόγχος, συλλαβαὶ ἀδιάνγνωστοι, ῥάκη λέξεων συνωθούντο καὶ ἐξήρχοντο μετὰ σιέλου ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ διεστρεβλωμένου, μὲ τὰς διεστραμμένας σιαγῶνας, μὲ τὴν γλώσσαν ἀδρανῆ μεταξὺ τῶν ὀδόντων. Καὶ ἡ ἀγωνία τοῦ πατρὸς ἐκείνου πρὸ τῶν τέκνων τοῦ, ὅπως καταρθώσῃ νὰ μεταδώσῃ εἰς αὐτὰ τὰς εὐχὰς τοῦ, τὰς ὑστάτας συμβουλὰς, τοὺς θερμοὺς λόγους τῆς ἀγάπης τοῦ ἐπέτεινε τὴν τραγικὴν ἀγριότητα τῶν ἀκάρπων προσπαθειῶν τοῦ· τὰ ὄργανα τοῦ σώματος ἤρουντο ἀπὸ τοῦδε νὰ ὑπακούσουν εἰς τῆς ἥττωμένης ζωῆς, εἰς τῆς υποχωρούσης ψυχῆς τὰς παρακελεύσεις. Καὶ ἤρχοντο στιγμὰὶ καθ' ἃς αἱ κραυγαὶ ἐκείναι τῆς ἀγωνίας, οὐδὲν εἶχον τὸ ἀνθρωπίνον.

Ἄλλ' ὅ,τι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀρθρώσῃ τὸ στόμα, τὸ διελάλουν οἱ ὀφθαλμοί. Ἡ διάνοια, ἥτις ἐργηγόρει ἐτι ἐν αὐτῷ φωτεινῇ, ἐξέλαμπεν εἰς τὸ βλέμμα. Ὅλη ἡ φλογερά στοργή, ὁ ἄρρητος πόνος, τὸ πι-

κρόν παράπονον τοῦ χωρισμοῦ, ἡ ὀδύνη διὰ τὴν ἐρήμωσιν τῶν ὄρφανῶν του, αἱ ὑσταταὶ πρὸς τὰ τέκνα του υποθήκαι τιμῆς καὶ χρηστότητος, τοῦ ἀνδρὸς παρὰ τῷ ὁποίῳ ἡ τιμὴ ὑπῆρξεν ὁ ἄνευ διαλείψαν φάρος ὁ καταυγάζων τὴν πορείαν τοῦ βίου του, ὅλα ἐνουπῆρχον εἰς τὸ βλέμμα ἐκεῖνο, τὸ παλλόμενον ἐν προσηλώσει ἔκφρονος στοργῆς ἐπὶ τῆς μορφῆς τῶν τέκνων του.

Λαβῶν δι' ἀγωνιώδους προσπαθείας διὰ τῆς μήπω νεκρωθείσης χειρὸς του τὴν χεῖρα τοῦ υἱοῦ του βραδέως, μετὰ κόπου, τὴν ἔφερεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μικρᾶς Θάλειας.

Ὁ δὲ Φαίδων ἠνόησε τὴν ἄφρων ἐκείνην υποθήκην, τὴν ἐναχώνιον σύστασιν, τὴν ὁποίαν ἐνεῖχεν ἡ κίνησις ἐκείνη, καὶ ἐν ἐκχειλίσει ἄλγους, κοπτόμενος ὑπὸ λυγμῶν, ἐπανελάμβανεν, ἐνῶ ἡ μικρὰ Θάλεια, τοῦ κατεφίλει τὰς χεῖρας.

— "Ὅχι, γλυκὲ μας πατέρα, δὲ θὰ μᾶς φύγῃς· δὲ θ' ἀφήσῃ ὁ Θεὸς νὰ σὲ χάσουν τὰ παιδάκια σου. Τί τοῦ κάμαμε μεῖς τοῦ Θεοῦ; Μὰ, ἂν ἦταν γραφτό μας νὰ μᾶς ἐρθῇ μιὰ τέτοια συμφορὰ, μὴν ἀνησυχῆς, γλυκὲ πατέρα, μὴ φεύγῃς μὲ τρομάρα. Ὁ Φαίδων σου ὅλη του τὴ ζωὴ θὰ τὴν ἀφιέρωσῃ γιὰ νὰ κάμῃ εὐτυχημένη τὴν ἀδερφή του πατέρα μου.

Οἱ λόγοι ἐκεῖνοι τοῦ τέκνου του, λόγοι παιδίου τοῦ ὁποίου ὁ νοῦς ὠρίμαζεν ὑπὸ τὴν φλογερὰν πνοὴν τῆς συμφορᾶς εἰσέδυσαν εἰς τοῦ θνήσκοντος τὴν διάνοιαν· αἰγλή χαρᾶς ὑπερτάτης ἐπεχύθη ἐπὶ τῆς ἀγωνιώσης ἐκείνης μορφῆς καὶ μειδίαμα, ἀληθὲς μειδίαμα, ἐπήθησεν ἐπ' αὐτῆς, τὸ πρῶτον μετὰ τὴν κατάρατον ἐκείνην νύκτα τῆς συμφορᾶς του. Καὶ τὰ γέιλη τοῦ ἐτοιμοθανάτου ἐκινήθησαν ὄχι πλέον σπασμωδικῶς, ἐναγωνίως ἐκπέμποντα ἀνάρθρους κραυγὰς. ἀλλ' ἠρέμα, ἀφώνως, ὡς ἂν προσήχετο κατὰ διάνοιαν, ὡς ἂν ἠυλόγει πανύστατον τὰ τέκνα του.

Βραδέως, μετὰ μόχθου ὑπεγείρων τὴν μήπω νεκρωθείσαν χεῖρα περιέλαβεν εἰς τὴν ἀγκάλην του τὰς δύο μικρὰς κεφαλὰς αἱ ὁποῖαι ἔκυπτον ἐπὶ τοῦ προσώπου του, ἐνῶ ἡ δρόσος τῆς νυκτὸς τοῦ θανάτου ἤρχισε νὰ ἐπικαθῆται λεπτὴ ἐπὶ τοῦ παγεροῦ μετώπου καὶ τῶν σκαφέντων κροτάφων. Καὶ προσελκύων τὰς λατρευτὰς κεφαλὰς ἐπὶ τῆς ἀγωνιώσης μορφῆς του, ἔχρισε τὰς παρειὰς των μὲ τὸ μῦρον τῆς εὐλογίας τοῦ φεύγοντος πατρός, τὰ ὑστατα δάκρυα τῆς στοργῆς, τὰ ὁποῖα ὑποτρέμοντα ἐκυλίσθησαν ἀπὸ τῆς κόγχης τῶν ὀφθαλμῶν του.

Καὶ ἐκεῖνα τὸν ἐδρόσιζον διὰ τῶν φίλημάτων των καὶ ἐναγκλιζόμενα αὐτὸν μετὰ πόνου ἀρρήτου ἠνωνοὺς τοὺς λυγμοὺς οἱ ὁποῖοι ἐκλόγιζον τὰ μικρὰ των σώματα μὲ τὴν φρικίαν των σπασμῶν τῆς ἀγωνίας, οἱ ὁποῖοι διέθετον τὸ σῶμα τοῦ πατρός των.

Αἱ καρδίαι των ἠσθάνοντο ἤδη τὴν πτῆσιν τοῦ θανάτου, ἐν τῷ ἀρχομένῳ ῥόγγῳ, ἐν τῇ νάρκῃ, ἣτις διεχύθη ἐπὶ τῶν βλεμμάτων τοῦ πατρός των καὶ νέα ἔκρηξις καυστικῆς ὀδύνης τοῖς ὑπηγόρευε θρήνωνος σπαράσσοντας.

— "Ἄχ πατέρα μου. Δὲν μᾶς μιλάς· μᾶς φεύγεις, τὸ βλέπουμε· μᾶς φεύγεις. Καὶ μεῖς δὲν σὲ βοηθήσαμε, καὶ μεῖς δὲν σὲ κυτάξαμε. Ἄχ! Γιατί

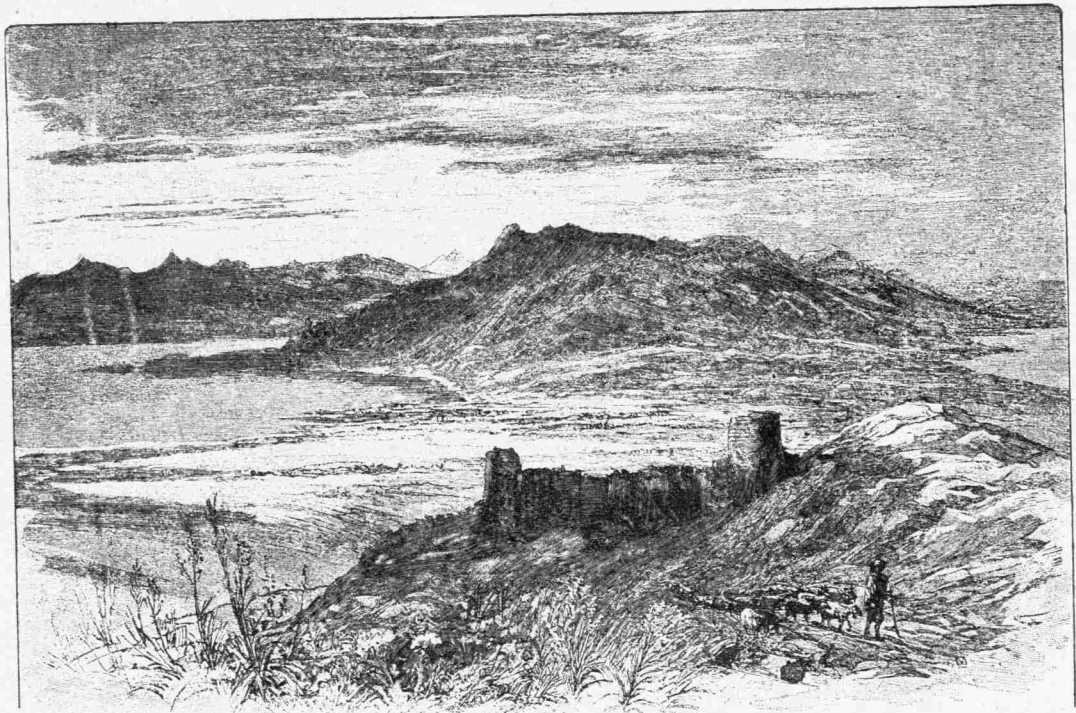
νὰ μὴ μᾶς ἔχῃς κοντὰ σου; γιατί νὰ μὴ σὲ παρασταίκοιεν τὰ παιδιά σου; Δὲν θὰ σὲ ἀφίναμε νὰ ἀρρωστήσῃς, δὲ θὰ σ' ἀφίναμε νὰ μᾶς φύγῃς. Γιατί ἐμεῖς νὰ σ' ἀφήσουμε μοναχὸ γλυκὲ πατέρα;

Μεθ' ὅλην τὴν μικρὰν ἡλικίαν των, κατὰ τὰς στιγμὰς ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι χαράσσονται ἀλησμόνητοι εἰς τὴν ψυχὴν ἐνόησαν, ὅτι τὸν εἶχον ἀμελήσει τὸν ἔρημον αὐτὸν πατέρα, ὅτι δὲν τὸν ὑπεστήριξαν, ὅσον ὤφειλον ἐν τῷ μαρτυρίῳ του, ὅτι οἱ θησαυροὶ τῆς ἀγάπης των, κρυπτόμενοι θαμμένοι ἐντὸς τῶν μικρῶν καρδιῶν των ἔμειναν ἄγονοι, ἄχρηστοι διὰ τὴν ταλαίπωρον ἐκείνην τὴν ἐν ἀύχμῳ καρδίαν τοῦ πατρός, ἣτις τόσον ἐδίψα στοργὴν.

Οὕτω δυστυχῶς συμβαίνει πάντοτε. Ἀγαπῶμεν ἀληθῶς, θερμῶς τοὺς γονεῖς μας, ἀλλ' ἀμελοῦμεν καθ' ἐκάστην πᾶσαν εὐκαιρίαν, ὅπως καθιστώμεν τὴν ἀγάπην μας ἐνεργόν, ὅπως παρέχωμεν αὐτὴν ζωογόνον, ἀναληπτικὴν, τονοῦσαν τοὺς καλοὺς μας γεννήτορας. Καὶ ἐνῶ ἐκεῖνοι ἐν τῇ αἰωνίᾳ, τῇ ἀτελευτήτῳ ἐγκαταλείψει ἑαυτῶν, ἐν τῇ συνειδήσει, ὅτι γίνονται πρὸς ἡμᾶς φορτικοί, ὅτι μᾶς βαρύνουν, συμπτύσσονται, ἐξαφανίζονται, ὡς τὰ τετραυσιμένα, σκευὴ ἀπὸ τὰ ὁποῖα δὲν δυνάμεθα πλέον νὰ ἀντλήσωμεν χρησιμότητα ἐν σκοτεινῇ τινὶ γωνίᾳ, καὶ καταλαμβάνουν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον χώρον ἐν τῷ βίῳ ἡμῶν, ἡμεῖς ἀμβλυωποῦμεν πρὸς τὴν θυσίαν τὴν μαρτυρικὴν, τὴν ὁποίαν καὶ ἐν αὐτῇ τῇ δύσει τοῦ βίου ἡ στοργὴ ὑπαγορεύει εἰς τοὺς γεννήτορας καὶ δὲν ἐνθυμούμεθα, οἱ ἔχοντες ἐτι τόσα ἐφόδια ζωῆς, ὅτι πολὺ ὀλίγος ὑπολείπεται εἰς αὐτοὺς χρόνος. ὅπως ἀπολαύσουν τὴν τροφὴν τῆς ἀγάπης μας. Καὶ ὅταν τοὺς ἐξαφανίσῃ ἀφ' ἡμῶν ὁ μηδενισμὸς, τότε μόνον βλέπομεν πόσῃν ἡ ἀφροντισία ἡμῶν τοὺς ἀφῆρασε χάραν ἐν τῷ κόσμῳ, πόσῃν τοὺς ἐστέρησε παραμυθίαν. Ἄλλ' εἶνε ἀρχὰ πλέον· καὶ οὐδὲν ὠφελεῖ ἡ συνειδήσις, ὅτι τοὺς ἀφήσαμεν διψῶντας τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ πόνου μας, ὅτι παρελείπομεν νὰ στρέψωμεν πρὸς αὐτοὺς μικρὸν ῥύακα ἀπὸ τοῦ ἀειρροῦ ποταμοῦ τῆς ζωῆς, διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς ἐζωογόνησαν ἐκεῖνοι.

Ἐνῶ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν ἀλγεινῶν τούτων ἐλέγχων γονυκλιτῆ θρηνοῦν τὰ τέκνα του, γοργώτερον διώκεται ἡ ζωὴ ἀπὸ τοῦ συντετριμμένου ἐκείνου σώματος. Παλαιούσα καὶ ἀποσυρομένη βῆμα πρὸς βῆμα κατέλιπεν ἤδη τὰ ἄκρα παγερά. Τοῦ καρποῦ τῶν χειρῶν αἱ ἀρτηρίαι ἔπαυσαν σφίζουσαι ὑπὸ τὴν ὄθησιν τῆς ζωῆς· καὶ συγκεντροῦται αὐτὴ, ὡς ἐν ὑστάτῃ γραμμῇ, ἐν τῷ κορυφῷ ἀμυνομένη ἀπὸ τῆς καρδίας, μὲ τοὺς ἀτόνους, τοὺς βραδείς παλλμούς, ὡς ὑστάτας πυροκροτήσεις ἀλισκουμένης πόλεως, τὴν ὁποίαν κατέλιπον ἤδη τὰ μέσα τῆς ἀμύνης.

Ἦδη καταδύεται ὁ ἥλιος. Αἱ ὑσταταὶ αὐτοῦ ἀκτῖνες περιβάλλουν τὴν ἀπὸ τοῦ τοίχου ἀπέναντι τοῦ θνήσκοντος ἀνηρτημένην μικρὰν δαγκρεοτυπίαν, τοῦ πατρός του τὴν εἰκόνα· καὶ ὑπὸ τὸ φίλημα τῶν ἀκτίνων τούτων τοῦ ἐκπνεύοντος φωτὸς σελαγίζει ἡ προσφιλεῖς ἐκείνη μορφή τοῦ πατρός, ὡς ἀπὸ ὑπερτάτης χαρᾶς, ὅτι θὰ δεχθῇ τὸ τέκνον του. Καὶ τοῦ Κίμωνος οἱ ὀφθαλμοὶ ἐνέχοντες ἐτι ὅλην

Ὁ ἰσθμὸς τῆς Κορίνθου

τῆς ζωῆς τὴν ἔκφρασιν μένουν προσηλωμένοι ἐπ' αὐτῆς, ἐνῶ τὰ χεῖλη κινοῦνται πάντοτε ἐλαφρῶς, ἀδιοράτως, ψιθυρίζοντα λόγους, τοὺς ὁποίους μόνος ἀκούει. Ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὁποῖον ἀπευθύνονται.

Ἡ ἡμέρα, ἐκπνέει ἤδη. Καὶ ἡ ἡρεμία ἡ ἔμπλεος γλυκύτητος ἀνεκφράστου τῆς ὥρας ταύτης τοῦ λυκόφωτος, τῆς μελαγχολικῆς οὐδοῦ τῆς νυκτός, πλημμυρεῖ διὰ τοῦ ἀναπεπταμένου παραθύρου τὸν κοιτῶνα τοῦ ἀγωνιῶντος. Μεμονωμένη πεύκη, ἡ ὁποία σκέπει τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας, διαχέει, ὡς λίθον, ὑπὸ τὴν πνοὴν ἐλαφροῦς αὔρας, τὸ ἄρωμα τῶν ῥητινωδῶν δακρῶν τῆς. Καὶ ἀπὸ τοῦ φυλλώματος αὐτῆς ἐσμὸς στρουθίων, τὰ ὁποῖα περισυνέλεξεν ἐκεῖ τῆς νυκτός ἡ προσέγγιςς τονίζει ὕμνον ἐσπερινόν, λικνιστικὸν ἄσμα πρὸς τὴν παραδιδουμένην εἰς ὕπνον δημιουργίαν.

Αὐτὴν τὴν ὥραν ἐξέλεξεν ὁ Θεός, ὅπως μετακλήσῃ τὴν ἡμέραν ταύτην τὴν γαλήνιον ψυχῆν.

Δύναμις ἀκατάληπτος διέτρεξε πρὸς στιγμὴν τὸ σῶμα του τὸ παράλυτον. Κατώρθωσε νὰ ὑπεγερθῇ· ἐνῶ δὲ τὰ τέκνα του τὸν ὑπεστήριζον ἠδυνήθη τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ τείνῃ ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ πατρὸς του, ὡς πρὸς ἐναγκαλισμὸν.

Καὶ ἐν ἀκαρεῖ τὸ μελανέρυθρον ἐκεῖνο χρῶμα τοῦ προσώπου ὑπεχώρησεν ἐξαφανισθέν· ὠχρότης λευκή, ὡς κηρὸν διεχύθη ἐπὶ τῆς μορφῆς του καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἀγκάλῃς τῶν τέκνων του. Ἡ ψυχὴ εἶχεν ἤδη πτερυγίσει διὰ τοῦ αἰθέρος, ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀφράστου γλυκύτητος τοῦ λυκόφωτος τοῦ φθινοπωρινοῦ.

Παράδοξον μεταμόρφωσιν συνετέλεσεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ ὁ θάνατος.

Οἱ μῦς, τοὺς ὁποίους εἶχε συσπάσει καὶ διαστρέ-

ψει ἡ ἀποπληξία ἐχάλασαν· ἡ μορφή ἀπέκτησε πάλιν τὴν εὐγενῆ ἔκφρασιν τῶν καλῶν τοῦ Κίμωνος χρόνων, καὶ τὴν χυδαιότητα, τὴν ὁποῖαν εἶχεν ἀποτυπώσει ἐπ' αὐτῆς ἡ οἰνοποσία, ἀπέπλυνε τοῦ θανάτου ἡ πνοή. Ἡ πτερυγίσασα ψυχὴ ἀπετύπωσε ἐκ νέου ἐπὶ τοῦ νεκροῦ ἐκεῖνου προσώπου τὴν ἀνταύγειαν τοῦ ἡμέρου τοῦ γλυκυτάτου κάλλους τῆς. Μόνῃ ἡ ἔκφρασις τοῦ ἄλγους τοῦ ἀνηκέστου, τὸ ὁποῖον ἀπέπνιγε τὴν καρδίαν του κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τοῦ μαρτυρίου του, εἶχεν ἐπανθήσει ἐπὶ τῶν συνεσπασμένων χειλέων του, ὑπὸ τύπον ἀλγεινοῦ σιωπηλοῦ παραπόνου διὰ τὴν ἀδικίαν, ἡ ὁποία συνέτριψε τὸν βίον του.

Τὰ ὄρφανὰ ἐρρίφθησαν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ καὶ τὸν κατεφίλου καὶ τὸν ἐδρόσιζον διὰ τῶν δακρῶν των, ἐνῶ οἱ λυγμοὶ ἀπέπνιγον τοῦ σπαραγμοῦ των τοὺς ἀσυναρτήτους λόγους.

Καὶ περιβάλλον διὰ τῶν βραχιόνων του τὴν προσφιλεῖ κεφαλὴν ὁ Φαίδων, ὑπὸ τὸ κράτος ἔκφρονος δισταγμοῦ.

— Τὸ πιστεύεις, ἀδερφοῦλα μου, σύ, πῶς τὸν ἐχάσαμε τὸ γλυκὸ μας πατέρα; Τὸ πιστεύεις;

— Ὁχι, Φαίδων μου, ὄχι ἀδερφοῦλι μου, δὲν εἶν' ἀλήθεια. Δὲν θὰ μᾶς ἀφήσῃ ὁ πατέρας μας ἔτσι μονάχα τὰ παιδιὰ του.

Καὶ προσεπάθουν ἀκόμη νὰ τὸν βοηθήσουν· νὰ ὑπεγείρουν τὸ σῶμα τὸ νεκρωθέν. Καὶ διὰ τῶν χειλέων των ἀνεζήτουν πνοὴν ἐπὶ τοῦ παγωμένου ἐκεῖνου σώματος.

Πόσον, τῷ ὄντι, δεινὸς τῶν μεγάλων κρίσεων τῆς ψυχῆς μύστης εἶσαι, ὦ ἀθάνατε τραγικέ! Πῶς διείδες τὸ ἔμφυτον τῆς ἀμφιβολίας τοῦ ταλαιπώρου ἀνθρώπου, ἀντιτάσσοντος πρὸ τῆς ἀμετακλήτου συμφορᾶς τὸν δισταγμὸν, τὴν αὐταπάτην, τὴν ἐλπίδα. Διὰ

τοῦτο ἐνῶ θέτεις εἰς τὸ στόμα τοῦ παράφρονος βασιλέως τοὺς ἀπέλπιδας λόγους τῆς ἀμετακλήτου βεβαιότητος, «*Εἶναι νεκρά γνωρίζω ἐγὼ νὰ διακρίνω τοὺς ζῶντας ἀπὸ τῶν νεκρῶν, εἶναι νεκρά ὡς τὸ χῶμα*» μὰς τὸν παριστάς ἐν τούτοις τὸν ἀτυχῆ πατέρα, λαμβάνοντα ἀνὰ χεῖρας κάτοπτρον καὶ ἀνάζητούντα ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ κρυστάλλου τὴν ἀνύπαρκτον πνοὴν τῆς Κορδηλίας του!

Τίς κατὰ τὰς ἀληθμονήτους ἐφόδους παρομοίας ὀδύνης, τὰς ἀνηκέστους τῆς ψυχῆς τραγωδίας, τίς πρὸ τῆς ἀναμφισβητήτου ἐν τούτοις σφραγίδος τοῦ θανάτου προσφιλοῦς ὑπάρξεως δὲν ἐπεκαλέσθη ἐπὶ πολὺ μὲ γονυκλιτῆ τὴν ψυχὴν, τὴν ἀρωγὴν τοῦ δισταγμοῦ, τὴν παραμυθίαν τῆς ἀμφιβολίας;

ΚΑ'

Εἶναι νύξ. Ἐν τῷ μέσῳ τοῦ θαλάμου κατάκειται, ἐπὶ τῆς πενιχρᾶς κλίνης του, τοῦ Κίμωνος ὁ νεκρός, κεκαλυμμένος διὰ σινδόνης κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθιμον, σινδόνης ῥυπαρᾶς, τετριμμένης, διὰ τῶν πτυχῶν τῆς ὁποίας διαγράφεται κάτωθεν αὐτῆς συγκεχυμένον, ἀόριστον, τοῦ λειψάνου τὸ σχῆμα. Ἡ γυνή, ἥτις ἐπεφορτίσθη νὰ ἀγρυπνήσῃ ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, ῥέγγει ἐπὶ καθίσματος ἐν τῷ συνεχομένῳ δωματίῳ, καὶ μόνα ἐκατέρωθεν τοῦ πατρὸς ἀγρυπνοῦν τὰ ὄρφανά του, τῶν ὁποίων τὴν περιαλιγῆ μορφήν φωτίζει τὸ κατάρυθρον φῶς δύο βαθυκιτρίνων κηρίων, ἐστημένων ἐπὶ γλοιωδῶν ξυλίνων σκαμνίων, ἅτινα εἶχε δανείσει ὁ γείτων οἰνοπώλης.

Ἐν ἀταξίᾳ καὶ συμφορμῶ εὐρίσκονται παρεριμμένα, ἄχρηστα ἐπὶ τοῦ παραθύρου, ἐπὶ τῆς ῥυπαρᾶς τραπέζης, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τὰ ὄπλα τῆς ὑστάτης τῆς ἀγωνιώδους κατὰ τοῦ θανάτου πάλης. Ποτήρια καὶ κύαθοι ἡμιπλήρη φαρμάκων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐπιπλέει πληθὺς πνιγμένων μυιῶν, ἐνῶ ἕτεροι ἐπικάθηται πυκναὶ ἐπὶ τῶν ἀκαθάρτων κοιλιαρίων. Ἀντισπασμωδικὰ ἐδῶ, ἀναληπτικά ἐκεῖ, μὲ τὴν βαρεῖαν τοῦ μόσχου ἀποφορὰν κυριαρχοῦσαν, ἀναδίδοντα ἐν συμμίξει ἀηδῆ ὀσμὴν φαρμακείου.

Καὶ κατὰκείνται χαμαὶ συναπισμοὶ διάβροχοι, ῥάκη αἱματωμένα, καὶ παρὰ τὴν κλίνην λεκάνη τετραυσιμένη ἐντὸς τῆς ὁποίας κινοῦνται ἔτι ἀηδῶς ζῶσαι αἱ βδέλλα, διὰ τῶν ὁποίων εἶχον προσπαθήσει νὰ πολεμήσουν τὴν θανατηφόρον συμφορῆσιν, ἐξεμουσαὶ βραδέως τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον εἶχον ἀπορροφήσει, σχηματίζουσαι ἐρυθρὰς αὐλακκὰς ἐπὶ τῆς λεκάνης καὶ κολυμβῶσαι ἐντὸς τῆς μελανερύθρου τῆς πολτώδους ὑποστάθμης του. Ὅλα τὰ ὑπολείμματα τῶν τελευταίων λειτουργιῶν τῆς θραυσθείσης ζωικῆς μηχανῆς, ὅλα τῆς ἐπιστήμης τὰ ὄπλα, ἐν συμφορμῶ, ἐν ἀταξίᾳ, ῥυπαρά, ἀπόζοντα.

Καὶ τῶν λιπωδῶν κηρίων ὁ καπνός, ἀνέρχεται πρὸς τὴν ὀροφήν καὶ συμπυκνοῦται ἐν τῷ στενῷ θαλάμῳ μέλας, παχύς, πυκνός· τὸ δὲ ἐρυθρὸν φῶς τῶν δύο θρυαλίδων διαφάνεται διὰ τῆς πλημμύρας τοῦ καπνοῦ τούτου, ὡς ἐν μέσῳ πυκνῆς οὐμίχλης.

Τὰ ἀντικείμενα συγγέονται ἀόριστα ὑπὸ τὸ περικάλυμμα τοῦ ῥευστοῦ, τοῦ σκοτεινοῦ τούτου πέπλου.

Καὶ τὴν φλεγμαινοῦσαν ὀδύνην τῶν ὀρφανῶν ἐντείνει ἀλγεινὸν συναίσθημα καύσεως τῶν ὀφθαλ-

μῶν, τῆς ῥινός, τοῦ λάρυγγος, συναίσθημα ἀφόρητον ταγκῆς καὶ πικρᾶς γεύσεως, ἐκ τῆς εἰσπνοῆς τῶν πυκνῶν τούτων ἀναθυμιάσεων.

Τὰ βλέμματα τῶν ἀκίνητων, ἐν διαρκεί, ἀμεταπτώτῳ προσηλώσει ἐπὶ τοῦ στοργγύλου ἐκείνου σχήματος, διὰ τοῦ ὁποίου κάτωθεν τῶν πτυχῶν τῆς ῥυπαρᾶς ὀθόνης διαγράφεται τοῦ πατρὸς ἡ κεφαλῆ. Καὶ ἀντλοῦντα θάρρος ἐκ τοῦ πόνου τῶν θέλων νὰ ἴδουν, νὰ προσατενίσουν ἔτι ἐπ' ὀλίγον τὴν μορφήν ἐκείνην τὴν μαρτυρικὴν ἀποσύρου ὡς ἐκ σιωπηρᾶς συνεννοήσεως τὴν ὀθόνην καὶ πίπτουν ἐπὶ τοῦ νεκροῦ, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν νέου παροξυσμοῦ τοῦ ἄλγους τὸ ὁποῖον τὰ κατακαίει. Ἄλλ' ἐν τῇ κινήσει ταύτῃ ῥόγγος, ὡς ἀπὸ ἀγωνιώδους, ὡς ἀπὸ στόματος πνιγομένου ἐξῆλθεν ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ νεκροῦ, ἐκ τῶν ἐν τῷ θώρακι ἐν ζυμῶσει ὑγρῶν.

Τότε αἱ μικρὰ αὐτὰ ὑπάρξεις, μόνοι τοῦ θανάτου παραστάται συνεσθῆθησαν ὑπὸ τρόμου καὶ ἐνηγκαλίσθησαν μετὰ φρίκης σφικτά. Τὴν λύπην ἐνάρκωσε πρὸς στιγμὴν κυρίαρχον ἐπὶ τῶν τρυφερῶν καρδιῶν τῶν τὸ αἶσθημα ἀλογίστου, παράφρονος φόβου.

— Ἄχ, φοβοῦμαι, τρέμω, Φαίδων μου; ἐψυθίρισεν ἡ Θάλεια καὶ ἔκρυψε τὴν κεφαλὴν της εἰς τὸ στήθος τοῦ ἀδελφοῦ της, ἐνῶ ὁ κτύπος τῶν καρδιῶν τὰς ὁποίας εἶχε ἀλώσει ὁ τρόμος, διέσειε τὰ μικρὰ τῶν σώματα.

Καὶ ἐκεῖνος ἀπήντα διὰ φωνῆς πεπνιγμένης.

— Σιωπῆ, σιωπῆ, ἀδερφοῦλα μου· τί ἤμποροῦμε νὰ φοβηθοῦμε κοντὰ στὰν πατέρα μας; ποῖος μπορεῖ νὰ μὰς κἀνῃ κακὸ μπροστά του;

Καὶ εἰσήγησεν ἐκείνη ἐξακολουθοῦσα νὰ σφίγγῃ ἰσχυρῶς τὴν χεῖρα τοῦ ἀδελφοῦ της. Ἦντλον ἀμφοτέρω θάρρος ἐν τῇ σπασμωδικῇ ἐκείνῃ περιπτύξει.

Οὕτω διέρρεον αἱ ἀτελεύτητοι ὥραι τῆς ἀλγεινῆς νυκτός. Καὶ τὰ δύο βαθυκιτρίνα κηρία ἐξηκολούθουν συμπυκνοῦντα τὸν μέλανα καπνόν, καὶ φωτίζοντα ἀμυδρότερον ἔτι τὸν νεκρικὸν θάλαμον, διὰ τοῦ ἀλαμποῦς, τοῦ ἐρυθροῦ φωτός τῶν, ἐνῶ διέρρεεν ἐπὶ τῶν γλοιωδῶν σκαμνίων τὸ λίπος καὶ πνιγηρότερα, καυστικώτερα καθίστατο ἡ εἰσπνοὴ τοῦ πεφορτισμένου ἀναθυμιάσεων ἀέρος.

Ὅταν ἡ γυνή, ἡ ὁποία εἶχε κοιμηθῆ βαθύτατα εἰς τὸ παρακείμενον δωμάτιον, εἰσῆλθεν εἰς τὸν νεκρικὸν θάλαμον, τὰ κηρία εἶχον καταναλωθῆ καὶ αἱ πρῶτα ἡλιακαὶ ἀκτίνες εἰσέδυσον ἄτονοι ὠχραὶ διὰ τοῦ κλειστοῦ παραθύρου, διαπερῶσαι μετὰ κόπου τὴν ἀτμοσφαῖραν τοῦ μέλανος καπνοῦ.

Τὰ παιδιὰ ὑπνωττον. Ἐπὶ τῶν τρυφερῶν ἐκείνων ὀργανισμῶν εἶχον ἐπιβληθῆ κυριαρχικοὶ οἱ νόμοι τῆς φύσεως. Καταπεπονημένα, συντετριμμένα ὑπὸ τῆς ὀδύνης καὶ τῆς μακρᾶς ἀϋπνίας ἐκοιμῶντο ὑπνον ἤρεμον, ἀδιατάρακτον, μὲ τὰς μικρὰς κεφαλὰς κεκλιμένας ἐπὶ τῆς νεκρικῆς στορμωγῆς, ἐρ' ἢς ὑπνωττεν ὁ πατήρ των.

Ὅτ' ἔλεγέ τις βλέπων τὸν γαλήνιον ἐκεῖνον ὑπνον μὲ τὴν ἀναπνοὴν τὴν ἤρεμον, τὴν κανονικὴν, ὅτι ἀφρόντιδα, ἤσυχα τὰ ἐλίκνιζεν ἡ πεποίθησις, ὅτι ὑστάτην ἐκείνην νύκτα φρουρεῖ ἀκόμη παραστάται τὸν ὑπνον αὐτῶν ἡ στοργὴ τοῦ πατρὸς.

ΚΒ'.

Τὴν αὐτὴν πρῶταν ξένος τις τὸν ὅποιον τὸ ὕψι-
λόν, τὸ ζωηρωτάτου ἐρυθροῦ χρωματισμοῦ φέσιον
κατήγγελλεν ὡς προερχόμενον ἐξ Αἰγύπτου ἐπλα-
νάτο ἀμέριμνος εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν Ἀθηνῶν. Ἐφαί-
νετο ἐκ τῆς ἐκπλήξεώς του, ὅτι ὥρας μόνον ἤριθμει
ἢ ἐν Ἀθήναις διαμονή του· διότι ἴστατο κατὰ πᾶ-
σαν στιγμὴν πρὸ τῶν δημοσίων μνημείων, πρὸ τῶν
προθηκῶν τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, τὰ πάντα
περιεργαζόμενος καὶ ἀποθαυμάζων.

Προφανῶς ἦτο ἐκ τῶν βιοπαλαιστῶν ἐκείνων, οἵ-
τινες ἐκ ταπεινοτάτων ὀρμώμενοι, ἐκπατρίζονται εἰς
τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ ἐκεῖ δι' ἐργασίας ἐπιμόχθου δη-
μιουργοῦν ἐν τῇ ξένη περιουσίαν.

Δὲν ἦτο ἐτι πεντηκοντούτης· ἀπλοῖκός τοὺς τρό-
πους, ἄξεστος. Ἡ ἀκαλαίσθητος περιβολὴ του ἐμαρ-
τύρει, ὅτι ἡ κομψότης κατὰ τὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀν-
θρώπου τούτου ἐξυπηρετεῖτο διὰ τῆς μερίμνης, *να
δείξῃ καὶ καλά, ὅτι τὸ ἔχει τὸ δικό του.* Στιβάλια
ἐκ στίλβοντος δέρματος, περισκελῆς εὐρεῖα, με πολ-
λυχρόμους ραβδώσεις, γιλέκον ἐκ παχυτάτου ἀστρα-
κῆ, ἀπὸ τῶν θυλακίων τοῦ ὁποίου ἤρτητο χονδρο-
τάτη χρυσῆ ἄλυσσος ὠρολογίου, με σωρείαν δακτυ-
λίων καὶ σφραγίδων ἀνηρτημένων ἀπ' αὐτῆς, σάκκος
στακτόχρους καὶ λαίμοδέτης πλατύς, ἀνοικτοκύα-
νος, με λευκὰ στίγματα.

Παρορωμένης ὅμως τῆς χυδαιότητος τοῦ καλ-
λωπισμοῦ τούτου ἦτο ἀνὴρ ὠραῖος, φυσιογνωμίας
ἀγαθωτάτης, ἐλκουσῆς ἀμέσως τὴν ἐμπιστοσύνην.

Ἐφαίνετο ὅτι ἦ τὸ πρῶτον ἔβλεπε τὰς Ἀθήνας
ἢ ἀπὸ παιδικῆς ἡλικίας εἶχεν ἐκπατρισθῆ. Τόσον
ὅλα ἐνεπόιουν εἰς αὐτὸν εὐφρόσυνον κατὰ πληξιν.

Ἀλλὰ περίστασις ἀπροσδόκητος ἀπεδίωξεν αὐ-
τοστιγμὴ τὴν φαιδρὰν ταύτην διάθεσιν τῆς ψυχῆς
του. Διήρχετο τὴν ὁδὸν Σταδίου, καθ' ἣν στιγμὴν
μικρὸς ἀγυιόπαις ἐκόλλα ἐπὶ τῶν τοίχων, προσκλη-
τήρια κηδείας. Χωρὶς νὰ γνωρίζῃ διατί, ξένος αὐ-
τὸς καὶ οὐδένα γνωρίζων ἐπλησίασε νὰ ἀναγνώσῃ
τὸ ὄνομα τοῦ κηδευομένου, μετὰ τῆς ματαιοσχόλου
ἐκείνης περιεργείας, μεθ' ἧς τὰ πάντα παρακολου-
θοῦν οἱ πλανώμενοι εἰς τὰς ὁδοὺς χωρὶς οὐδεμίαν ἐρ-
γασία νὰ τοὺς ἀπασχολῇ.

Ὅταν ἀνέγνωσε τὸ ὄνομα *Κίμων Ἀνδρεάδης* ἢ
φαιδρότης ἀπέπτη ἀπὸ τῆς ῥοδίνης μορφῆς του,
ὠχρότης θανάτου ἐπέχυθη ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐξερράγη
εἰς θρήνους ὑπὸ τὸ κράτος θλίψεως βαθείας, ὡς ἂν
εἶχεν ἀναγνώσει τὸ ὄνομα πατρὸς ἢ ἀδελφοῦ εἰς τὸ
τεμάχιον ἐκεῖνο τοῦ χάρτου· οὐδὲ προσεῖχε ποσῶς
εἰς τὴν ἀπορίαν τῶν περιέργων οἱ ὅποιοι τὸν περιε-
κύκλωσαν. Ἐρρίφθη μόνον εἰς ἄμαξαν διερχομένην,
ἐξηντημένος, ἐπαναλαμβάνων τὴν ὁδὸν καὶ τὸν
ἀριθμὸν τῆς οἰκίας τοῦ Κίμωνος.

Ὅταν διὰ μέσου τῶν σχολιῶν τῶν ῥυπαρῶν κά-
τωθι τῆς Ἀκροπόλεως ὁδῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων συνε-
κλονίζετο καὶ ἀνεπήδα ἢ ἄμαξα ἔφθασεν εἰς τὴν
θύραν τοῦ περιφρακτοῦ οἰκοπέδου, εἰς τὸ βάθος τοῦ
ὁποίου ἦσαν τὰ δύο ἀνώγαια δωμάτια τὰ ἀποτε-
λοῦντα τὴν κατοικίαν τοῦ Κίμωνος, ἡ καρδιά του
ἐρράγη ἐπὶ πλέον. Καὶ κλαίων ἐψιθύριζεν

— Ἄχ! ἔτσι δυστυχισμένος, σ' αὐτὸ τὸ χάλι
εἶχες καταντήσει, ἐνῶ ἐγὼ ἐκεῖ στὰ ξένα ἔγεινα ἀν-
θρώπος καὶ δὲ μοῦ ἔλειπε τίποτα; Σ' αὐτὸ τὸ χάλι;
Γιατί νὰ μὴ μοῦ τὸ πῆ ἢ καρδιά μου, ὅσο ἦταν
καιρὸς; Γιατί νὰ μὴν τὸ συλλογισθῶ πῶς μπορούσε
νὰ γείνη ἓνα τέτοιο πρᾶγμα; Καὶ τὸ βάστηξε αὐτὸ
ὁ Θεός; Τὸ βάστηξε;

Καὶ οἱ θρῆνοι του ἐγίνοντο ἐτι μᾶλλον διάτοροι,
ἐνῶ ἀνήρχετο τὰς βαθμίδας τῆς σαθρᾶς, τῆς κλο-
νιζομένης ξυλίνης κλίμακος.

Ὁ νεκρικός θάλαμος εἶχεν ἤδη εὐπρεπισθῆ καὶ
τοῦ Κίμωνος ὁ νεκρὸς ἐναποτεθῆ ἐν τῷ πενιχρῷ φε-
ρέτρῳ. Τὰ τέκνα του ἔκλαιον ἐκατέρωθεν, ἐνῶ ὁμι-
λος γυναικῶν ἐκ τῶν ἐν τῇ αὐτῇ μικροπόλει τῆς
κοινῆς μάνδρας συνοίκων ἐφλυάρουν χαμηλῇ τῇ
φωνῇ.

Ὅταν εἶδε τὸν νεκρὸν τοῦ Κίμωνος ὁ ξένος ἐρ-
ρηξε διάτορον κραυγὴν ἄλγους καὶ ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ
φερέτρου, βαινὼν αὐτὸν διὰ τῶν δακρῶν του καὶ
φιλῶν παραφόρως τὰς χεῖρας τοῦ νεκροῦ. Καὶ ἐμο-
νολόγει θρηνῶν. Ποιὸς τάχα νὰ τοῦ τὸ ἔλεγε· γι'
αὐτὸν, μοναχὰ γι' αὐτὸν ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια ποῦ
κύλισαν ἀπὸ τότε, τὸν τράβαγε ἡ καρδιά του στὴν
πατρίδα· μοναχὰ γιὰ νὰ τὸν εὕρῃ νὰ τοῦ φιλήσῃ
ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ χέρια πρὶν πεθάνῃ ἔσκισε τὴ θά-
λασσα. Κ' ἐλόγιαζε νὰ τὸν εὕρῃ δυνατὸ, εὐτυχι-
σμένο, τιμημένο ὅπως τᾶξιζε· καὶ νὰ τὸν κἀνῃ νὰ
χαρῆ ἢ χρυσῆ καρδιά του, ποῦ θὰ ἔβλεπε, ὅτι
ἐπίασε τόπο τὸ καλὸ ποῦ τοῦ καμε.

Καὶ στρέφων πρὸς τὰ θρηνοῦντα τέκνα τοῦ Κί-
μωνος, τὰ ὅποια τὸν προσέβλεπον μετὰ περιαλγοῦς
ἀπορίας, προσεπάθει νὰ τὰ παραμυθῆσῃ διὰ φρά-
σεων ἀξέστων, βαναύσων τὴν περιβολὴν, ἀλλ' αἱ
ὅποια ἐνεῖχον ὅλην τὴν εὐγλωττίαν τοῦ πραγμα-
τικοῦ ἄλγους, τοῦ καυστικοῦ πόνου τῆς ψυχῆς του.

Καὶ τὰ παρεκάλει νὰ τὸν ἀφήσουν κι' αὐτὸν νὰ
γονατίσῃ σὲ μιὰν ἄκρη, μπρὸς στὰ ποδάρια τοῦ
πατέρα τους, νὰ τὸν κλάψῃ μαζύ τους τὸν ἀγρια-
σμένο.

Καὶ μόνον ὅταν τὸν ἠρώτησαν, μήπως ἦτο κα-
νεὶς ξηνητεμένος συγγενῆς ἐξεδήλωσε στενωχωρίαν.
Ὅχι, εἶπεν ἐπὶ τέλους· δὲν τὸν εἶχε τίποτα. Τὸ ψω-
μί του μοναχὰ ἔφαγε ἓναν καιρὸ γιὰ χρόνια. Ἦταν
ὑπηρέτης του, ὅταν ἦταν ἀκόμα, παιδάριο πὲς,
με ἓνα γαλόνι ὁ πατέρας τους. Καὶ εἶδε πολλὰ,
πάρρα πολλὰ καλά ἀπ' αὐτόν. Καὶ ὅταν ἐξενιτεῦ-
τηκε κ' ἔκαμε χρόνια στὴν Ἀφρική βαθεία σὸ
Σουδὰν, ἓνα μοναχὰ εἶχε καῦμὸ νὰ κατεβῆ μιὰ
φορὰ στὴν Ἀλεξάντρα, νὰ μπῆ σένα βαπόρι νὰ ρθῇ
νὰ τὸν βρῇ. Κ' ἡ μοῖρα του ἦταν γραφτὸ νὰ τὸν
εὕρῃ με σταυρωμένα τὰ χέρια, με τὰ μάτια κλειστά.

Εἰς τὰ τέκνα τοῦ Ἀνδρεάδῃ, ἐν τῇ μονώσει των,
ἐν τῇ παγερᾷ ἐρημίᾳ πάσης στοργῆς ἦτο βάλσαμον
παραμυθίας ἢ συμμετοχῆ αὐτῆ τοῦ πόνου των παρὰ
τοῦ ἀγνώστου τούτου, ὁ ὁποῖος ἔκλαιε μετ' αὐτῶν
τὸν λατρευτὸν πατέρα των· καὶ συνεσπειρώθησαν
παρ' αὐτῶ μετ' ἐμπιστοσύνης, μετὰ συμπαθείας, ὡς
ἂν ἦτο προσφιλῆς οἰκεῖος, ὁμαιμος, τὸν ὅποιον
ἐλεῶν αὐτὰ ὁ Θεὸς ἔπεμψε μακρόθεν διὰ νὰ μερισθῇ
τὸ ἄλγος των.

Τότε ἐκεῖνος μετὰ δειλίας ἀνεκφράστου τοῖς ἐξή-
τησε νὰ τοῦ δώσουν τὴν παρηγοριὰ νὰ τὸν θάψῃ
αὐτὸς ὅπως τοῦ πρέπει τὸν πατέρα τους, ποῦ ὁ, τι
κι' ἂν ἔχη σ' αὐτὸν τὸ χρεωστοῦσε.

Ἄλλ' εἶχε ἤδη ἀναθέσει τὴν περὶ τούτου φρονι-
τιδα εἰς τὸν ἐπιστάτην ὁ διευθυντὴς τοῦ Λυκείου
τοῦ Φαίδωνος ἐκτελῶν προηγουμένην ἐντολὴν τοῦ
λοχαγοῦ Βράχια ἐπὶ τῇ προόψει τῆς ἐνδεχομένης
ταύτης καταστροφῆς, τὴν ὁποίαν ὁ ἀπὸν ἐκεῖνος
φίλος δὲν ἔκρινεν ἀπίθανον.

Ἡ ἀποποίησης αὕτη ἐπέτεινε τὴν θλίψιν τοῦ ζέ-
νου, ὅστις δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν παρὰ-
κλησίαν του· ἀλλὰ καθήσας παρὰ τοὺς πόδας τοῦ
νεκροῦ ἔκλαιεν ἐν σιγῇ.

[Ἔπεται συνέχεια]

EMMANOYHΛ Σ. ΛΥΚΟΥΔΗΣ

Ἡ ΝΥΧΤΕΡΙΔΑ

Ἄμα νυχτώσει ἔφεξε γιὰ τ' ἄγριο νυχτοπούλι
Ποῦ ἔχει μεμβράνες γιὰ φτερὰ καὶ τρίχες γιὰ πουπούλι.
Μέσ' ἀπ' τὲς βαθιές του τὲς σπηλιές ξεβγαίνει ν' ἀρμενίσῃ,
Χωρὶς ἀπάνου σὲ δεντρὶ ποτέ του νὰ καθίσῃ.

Φέρνει ὄλο γύρους καὶ χτυπᾷ τ' ἀγκιστροτὰ φτερά του,
Πότε ψηλὰ πηγαινόντας καὶ πότε κάτω κάτω·
Καὶ μοιάζει πλάνητα τυφλὸ ποῦ ἐμπρὸς ὀπίσω τρέχει·
Γιατ' εἶδε ξάφνου λίγο φῶς, κι' ἀναστασμὸ δὲν ἔχει.

Μὲ φρίκη ὄλοι τὸ φεύγουνε, μὲ φόβο τὸ κυτᾶνε
Γιατὶ σ' ἀνθρώπου τὰ μαλλιά τὰ νύχια του κολλᾶνε.
Μ' ἂν μὲς σὲ σπίτι ποτέ μὴ δὲν ἔχει πιά ἐλπίδα...
Ἔφασε ἡ ὥρα του ἡ στερνὴ!.. Καυμένη νυχτερίδα!

Β. Γ. ΣΤΕΦΕΛΙΔΗΣ

ΧΑΛΑΣΕ Ο ΚΟΣΜΟΣ

Ἐνα ἀπὸ τὰ ἐπισημότερα οἰκογενειακὰ συμβου-
λια, εἰς τὰ ὁποῖα ἔτυχε νὰ εἶνε πρόεδρος ἡ κ. Ζωή-
τσα, εἶνε καὶ τοῦτο, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ εἰσαχθῇ ὁ
ἀναγνώστης.

Ἡ ἑκτακτος σπουδαιότης καὶ μεγάλη σημασία
τοῦ συμβουλίου, εἶνε καταφανεῖς (ἐκτός χιλίων ἄλ-
λων λεπτομερειῶν π. χ. τῆς ἀπουσίας τῶν παιδιῶν
καὶ τῆς κυριακάτικης γούνας, ἡ ὁποία μόνον εἰς
ἐκτάκτους περιστάσεις ἔβλεπε τὸ φῶς) καὶ ἀπὸ τὴν
παρουσίαν τοῦ κ. Παντελάκη—ἄδελφου τοῦ μακα-
ρίτου συζύγου τῆς κ. Ζωήτσας.

— Ναί. . . ἔλεγε συμπεραίνουσα καὶ ἐπιλέγουσα
μετὰ τριῶρον περίκλειον δημηγορίαν· μόνη εἶμαι!
τὸ παιδί μου δὲν τὸ ἔχω γιὰ πέταμα. Ἐνας ἄνδρας,
ὅταν δὲν εἶνε ἄξιος νὰ διατηρήσῃ τὸ σπίτι του μὲ
ἀξιοπρέπεια καὶ νὰ περισσέψῃ καὶ τίποτα γιὰ τὰ
γεράματα, δὲ λέγεται ἄνδρας. Κάθε φρόνιμη κο-
πέλα πρέπει νὰ τοὺς ἀποφεύγῃ· μάλιστα ὅταν ἔχη
καὶ τόση προίκα, σὰν τῆς Φωτεινίτσας μου· ποῦ
μπορεῖ νὰ πάρῃ τὸν καλλίτερο, χωρὶς συλλογῇ

πολλή, ἔτσι μὲ σφαλιχτὰ μάτια. Λοιπὸν ἀφοῦ ὁ
Λάμπρος ξέπεσε καὶ ἀφοῦ στὴ ζωὴ του ἔκαμε καὶ
τόσαις τρέλλαις. . . .

— Θυμᾶσαι Ζωήτσα μου, ποῦ σηκώθηκε καὶ
πῆγε καὶ στὸν πόλεμο στὰ 78 ἐκεῖ κάτω. . . καὶ
χάλασε πάλε τὸ ἐμπόριό του καὶ γύρισε λαθωμένος,
μὰ πολὺ εὐχαριστημένος—γιατὶ ἔκαμε τὸ χρέος του;

— Ἀκατάστατος ἄνθρωπος μὲ κοντολογία καὶ
ἐγὼ βρίσκω, ποῦ δὲν εἶνε γιὰ τὴ Φωτεινίτσα μου.
Ἄν ὄλοι οἱ συγγενεῖς ἦθε συμφωνοῖ· δηλ. ἂν θέλετε
τὸ καλὸ τῆς Φωφῶς μου, θ' ἀρέσετε τὸ σχέδιό μου:
νὰ διαλύσουμε ὅσα μπορούμε γρηγορώτερα αὐτὸν
τὸν ἀρραβῶνα, γιὰ νὰ μὴ χάσουμε καὶ μιὰ εὐκαι-
ρία περιφρομη. . .

— Μὰ, θεῖα, ἂν τὸν ἀγαπᾷ. . . ἂν. . . ἐτόλ-
μησε νὰ ψιθυρίσῃ μιὰ φωνὴ ἀδύνατη, ἔτοιμη νὰ
σθεσθῇ, ὅπως εἶνε ἀδύναταις ὄλαις ἢ φωναῖς, ποῦ
μιλοῦνε γιὰ τὸν ἴσιο δρόμον (ἴσως γι' αὐτὸ καὶ δὲν
εὐρίσκουν ἠχώ).

— Ἀγαπᾷ!!!! ποῖος; καλὲ ποῖος; ἡ Φωτει-
νίτσα μου; ἡ Φωφῶ μου; ποῦ τὴν ἔδωκα τέτοια
ἀνατροφή, ποῦ εἶμαι βέβαιη, ὅπως σὲ βλέπω καὶ
μὲ βλέπετε, πῶς δὲ θ' ἀγαπήσῃ τὸν ἄντρα της,
παρὰ ὕστερα ἀπὸ τὰ στεφανώματα καὶ τοῦτο ἀκόμα
θὰ τὸ καλοσυλλογισθῇ;

— Καλὲ ἐγὼ δὲ ξέρω τὸ παιδί σου, Ζωήτσα
μου! μόνε μὴ συγχίζεσαι. Δὲν ξέρεις τὸ στόμα τῆς
Ἀνθούλας; ὁ, τι φτάζει λέγει.

— Λοιπὸν, τί λέτε;

— Βέβαια καὶ πρέπει νὰ χωρίσουνε. Ἐγὼ ἤθελα
νὰ σοῦ τὸ πῶ, ἄμα ἡ φωτιά τὸν κατάστρεψε τὸν
Λάμπρο· μὰ πάλι συλλογίσθηκα «ἐκείνη γνωστικὴ
εἶνε καὶ τὰ πρεπούμενα τὰ ξέρει». Τώρα ἀφοῦ
ὑπάρχει ἡ μέση καὶ λόγος γιὰ καλὸ γαμπρό, θὰ
εἶνε ἀθεοφοβία νὰ τὸν χάσῃς μέσα ἀπὸ τὰ χέρια
σου. Ἡ τύχη δυὸ φοραῖς δὲ χαμογελάει.

— Ἀχ ὁ καυμένος ὁ Λάμπρος! ἡ ἀπελπισία
τὸν περιμένει! ἐτόλμησε νὰ ψιθυρίσῃ ἡ Ἀνθούλα,
μὲ κίνδυνον ν' ἀκούσῃ φιλιππικὸς τῆς κ. Ζωήτσας.

— Γιὰ νὰ σὲ πῶ!! μὴ μοιρολογᾷς ἀπάνου ποῦ
διορθώνουμε τὸ ριζικὸ τῆς κόρης μου! γιατί ἡ γρι-
νια πάντα σὲ κακὸ βγαίνει.

— Ὁ καυμένος ὁ Λάμπρος!!!

— Καυμένος! νὰ κάθεται! νὰ μιλῇ ὄλο γιὰ πο-
λέμους καὶ φρονικά!! ἀπ' αὐτὰ καὶ ἀπ' ἄλλα, κατά-
λαβα πῶς δὲν εἶνε γιὰ τὴ Φωφῶ μου καὶ ὕστερα
πειά, ποῦ κᾶηκε καὶ τὸ μαγαζὶ του καὶ κατεστρά-
φηκε, ἀποκρύωσε ἡ καρδιά μου. Τώρα, τί λέτε
ὄλοι σας; Στοῦ μακαρίτη τὸν τόπο, τοῦ λόγου σου
στέκεσαι κ. Παντελάκη καὶ ὁ, τι πῆξ ἐκεῖνο θὰ γείνη.

— Ἐγὼ τί νὰ πῶ, νύφη· ἐσύ, καλλίτερα ἀπὸ
πανεπιστήμιον τὰ λόγια τὰ βγάξεις ἀπ' τὸ στόμα
σου. Μονάχα ἓνα γράμμα νὰ φωνάξουμε τὸν παπᾶ
νὰ μᾶς κατασκευάσῃ καὶ μέσα νάχῃ τὸ γράμμα:
ποῦ τάχα τῆς τύχης δὲν ἦτανε αὐτὸ τὸ συγγέσιο
καὶ ἔμπορεῖ τὰ ἀστρικά τους νὰ μὴν ταιριάζανε καὶ
ὄλο στὸ χειρότερο ἢ δουλειά του πάγει· ἄς δοκι-
μάσῃ κι' ἄλλη τύχη ἴσως. . . .

— Αὐτὸ κύριε Παντελάκη δὲν τὸ παραδέχομαι.

— Γιατί, νύφη: ἠρώτησε σιγὰ σιγὰ ὁ κ. Παν-